

Nekonfliktný

Kandidatúru na starostu ohlásil politológ a expert na verejnú správu Daniel Klimovský.

strana 2

Nielen Petržalčania milujú ich tortičky

Dušu rodinnej cukrárskej manufaktúry Family Bakery z Lachovej je Gabriela Schusterová.

strana 6

Návrat na začiatok

Trhovisko Mlynarovičova sa rozpadá a ešte roky to tak zostane. Dôvod?

strana 10

Do budovy sme chceli investovať

Rozhovor so Štefanom Kováčom, predsedom OZ Za šport v Petržalke, ktoré pôsobí v hale na Znievskej posledných päť rokov.

strana 14

Pilotná piesková pláž bude zaberáť len zlomok z celkového obvodu štrkoviska.

Tráva alebo piesok?

Po negatívnych reakciách verejnosti zmenšila mestská časť piesočnú pláž, ktorú chce „otestovať“ na Veľkom Draždiaku. „Zamestnanci oddelenia správy verejných priestranstiev budú piesok počas sezóny každý deň ráno prehrabávať a zbavovať nežiaduceho a nebezpečného odpadu,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Posledné roky prináša mestská časť pravidelne na Veľký Draždiak nové vylepšenia, ktoré majú návštevníkom spríjemniť pobyt. Patrí medzi ne aj zatravnenie. Petržalčania sa totiž dlhodobo dopytovali po zmene štrkového povrchu za „mäkší“. Na najviac kamenistú časť pri škole pod stromami preto túto jar naviezli piesok. Ten je hlavným podkladom pre trávniky, mestská časť však chcela najskôr vyskúšať pieskovú pláž. „Vzhľadom na reakcie verejnosti som povedal, že môžu rovno pokračovať so zatravnením, ktoré tam bolo pôvodne plánované,“ skonštatoval starosta Ján Hrčka v novom online formáte Starosta odpovedá.

Na menšej časti však piesok bude. „Náš pôvodný plán bol dobrý nápad,“ je presvedčená hovorkyňa. „Podob-

ný spôsob úpravy brehov je bežný aj na iných prírodných jazerách v okolí Bratislavy, kde bol piesok navožený pre vyšší komfort návštevníkov, napríklad na Zlatých pieskoch, ktoré

majú cca 400-metrov dlhú pláž alebo Nové Košariská. Takéto riešenie je štandardom pri prírodných kúpaliskách a neznamená automaticky zhoršenie kvality vody či ničenie biotopu.“ V každom prípade, aj pre mestskú časť je projekt pláže skúškou a keďže ide o pomerne jednoduchú úpravu, navyše finančne nenáročnú, lebo ju robí samosprávna údržba a piesok stál cca 4 000 eur s DPH, do budúcnosti sa môže v prípade potreby piesok aj v tejto časti štrkoviska vymeniť za trávnik.

Pokračovanie na strane 8 ➤

▲ Mlatový chodník povedie od Beach Club Draždiak až po cyklochodník pri Chorvátskom ramene.

Slovo šéfredaktorky

Pochváľte sa!

Jar je krásna, pretože vracia do sídliska zase farby. Chodím často pešo cez lesík a je nádherné sledovať, ako každý deň pribudne nová farba na čoraz zelenšom podklade. Milujem to. Ale čo vo mne vzbudzuje rovnaký úžas, je krása petržalských predzáhradiek a kreativity jej zakladateľov. Tematicky vyzdobené, so stoličkami a stolíkmi, malé oázy pokoja ukryté za zeleným plotom... Vždy, keď idem okolo, ľutujem, že nie sú prítomní ich tvorcovia, ktorým by som za ten pohľad, čo hladí dušu, poďakovala.

A preto píšem tieto riadky a chcem vyzvať každého z vás, kto ste ochotný sa pochváliť: Dajte mi o sebe vedieť a ja rada pridem a vás, veľké malé celebrity Petržalky predstavím na stránkach našich novín aj s vašou predzáhradkou.

P.S. Kamarátka mi často opakuje, že Petržalčania dokážu byť neuveriteľne kreatívni nielen v predzáhradke, ale aj na vlastnej lodži. „Neverila by si, aké svety si na nich dokážu vytvoriť!“ tvrdí mi. Takže, keby ste chceli uspokojiť svoju fantáziu, budem kontrolovať svoj mejl jarunkova@banoviny.sk.

Ingrid Jarunková

Kandidatúru na starostu ohlásil politológ a expert na verejnú správu

Starosta Ján Hrčka má prvého protikandidáta v jesenných komunálnych voľbách. Pred rokom sa hovorilo o viceprimátorky Tatiane Kratochvílovej, napokon Team Bratislava ohlásil kandidatúru mestského a petržalského poslanca Daniela Klimovského.

„Dve desaťročia pracujem ako medzinárodný expert na fungovanie samospráv a viem, že mestá majú jednu hlavnú vec spoločnú – profesionálne vedenie založené na spolupráci. Petržalka posledné roky zažíva opak, pretože starosta má rád konflikty – s magistrátom, s poslancami, so športovými komunitami, s aktívnymi obyvateľmi. Mojim cieľom je moderná a odborne riadená Petržalka, kde projekty fungujú, úrad pracuje efektívne a obyvatelia dostávajú vo všetkých oblastiach kvalitu prvej triedy,“ uviedol kandidát na starostu, expert na územnú samosprávu, medzinárodný konzultant a univerzitný odborník, Da-

niel Klimovský. Vo voľbách ho bude podporovať štvorkoalícia Team Bratislava, Progresívne Slovensko, SaS a Demokrati.

Viceprimátorka sa chce ďalej venovať doprave

„Nie ste sklamaná, že kandidátkou napokon nie ste vy?“ spýtali sme sa Tatiany Kratochvílovej. „Nie, bolo to spoločné racionálne rozhodnutie, pán Klimovský je veľmi dobrý kandidát, je veľmi dobrý poslanec, mestský aj petržalský, a ja si myslím, že je to takto v poriadku. Ja sa budem ďalej venovať doprave, je to a vždy bude silná celomestská téma. Budeme spolupracovať, čo je kľúčové pre mestskú časť Petržalka,“ reagovala.

▲ Daniel Klimovský, na fotografii s primátorom Matúšom Vallo, vo videu o odpočte svojich dvoch poslaneckých rokov Petržalku nespomenul.

Na otázku, za čo môžu byť Petržalčania Danielovi Klimovskému doteraz vďační, uviedla: „Pán Klimovský je aj mestský poslanec, je pri schvaľovaní rozpočtu a veľkých projektov. Všetky rozhodnutia robíme spoločne, pomáha nám pri hodnotení

projektov alebo materiálov, ktoré idú do zastupiteľstva, je naozaj dobrý odborník a ak sa to podarí, bude veľmi dobrý starosta. Každý Petržalčan, ktorý má záujem sa o ňom dozvedieť viac, si môže pozrieť záznamy zastupiteľstiev alebo jeho stránku.“ (kr, in)

A tak sme sa pozreli na jeho Instagram

Pre Daniela Klimovského je profil na ňom niečo ako denník, príspevky pridáva takmer denne. Dozvieme sa z nich, že vysokoškolský pedagóg na katedre politológie FiF UK často vystupuje v médiách, kde ho označujú

za politológa alebo experta na verejnú správu. Venuje sa samosprávnym systémom v európskych krajinách, ale aj problémom celoštátnej politiky. Má všestranné záujmy, šport, divadlo, umenie, pozorovanie prírody, má rád

svoje deti a tešia ho úspechy jeho študentov. Často cestuje, aj na konferencie do zahraničia. Nás však zaujímali príspevky týkajúce sa Petržalky, a to od jeho zvolenia za petržalského poslanca na jeseň 2022.

Rok 2022 - 6 príspevkov

Informoval, že 24. novembra zložil sľub poslanca do miestneho zastupiteľstva, v decembri dal fotku z vianočných trhov v Petržalke, všeobecné zhrnutie zo zastupiteľstva, foto zo stretnutia členov finančnej komisie a informáciu, že s kolegami poslancami pomohol upratať „jeden malý priestor v Petržalke“.

Rok 2023 - 28 príspevkov

V januári informoval o ZŠ Gessayovej, kde sa venovala rope skippingu aj jeho dcéra. Vo februári opäť foto zo stretnutia členov finančnej komisie a zhrnutie zastupiteľstva bez konkrétnych detailov (to sa pravidelne opakuje aj v ďalších mesiacoch, spomína aj mestské zastupiteľstvá, ale Petržalke sa v týchto príspevkoch nevenu-

je časť finančných prostriedkov z poslaneckých priorit venoval ZŠ Gessayova. Nasledujú náhodové fotky z Petržalky, zosobášil ďalšie páry a informoval, že poslanci schválili rozpočet.

Rok 2024 - 24 príspevkov

V januári pomáhal zbierať odpadky, opäť sobášil. V marci zdieľal video, v ktorom vystupuje s poslancom Adamom Sárosom k téme ŠH Pankúchova. „Rozvoj športu by mal byť koncepčný a mal by byť postavený na strategickom rozhodnutí“, hovorí v ňom. V apríli dal informáciu, že zastupiteľstvo skončilo predčasne „kvôli trucu jedného z poslancov“. K stavenisku električky napísal: „Výstavba električkovej trate má mnohých kritikov. Žiaľ, ich kritika je často založená iba na nekompletných informáciách, respektíve je formulovaná bez toho, aby boli vysvetlené príčiny.“ V júni napísal: „Dnes od rána zasadá miestne zastupiteľstvo a aktuálne rokovanie je búrlivé.“ V septembri opäť upratovanie, opäť sobášiaci a na dostihoch, tiež status o nájomnom dome na Muchovom námestí: „Teší ma, že aj vďaka tejto aktivite narastie ponuka cenovo dostupného bývania v Petržalke...“ V októbri video k jeho dvom rokom od volieb. Petržalku v ňom nespomína. V novembri foto zo stavby električkovej trate a video z jej testovania.

Rok 2025 - 30 príspevkov

V marci bol na zápase FC Petržalka, zo zastupiteľstva len info, že sa koná na inom mieste. V apríli upratovanie pri Malom Draždiaku. V máji informoval, že bol v štúdiu STVR, aby diskutoval o škandále sprenevery 2,7 mil. na miestnom úrade. O tri dni neskôr vyjadril: „O čom je podľa mňa aktuálny petržalský problém? Súčasný starosta nie je nováčik v komunálnej politike, je v starostovskej funkcii druhej funkčnej obdobia, na úrade zaviedol svoj manažérsky systém, v ktorom nedôveruje nikomu a podľa vlastných slov kontroluje aj stoeurové faktúry... tento jeho „premyslený“ manažérsky

systém umožnil dlhodobé rozkrádanie zdrojov nás všetkých, ktorí žijeme v Petržalke.“ O dva dni zdieľané video o podvođe a tiež zdieľané video o osadení lávky cez Chorvátske rameno pri kostole. V júni info o dokončení nájomného domu na Muchovom námestí, testova-

nie...“, o korčuľovaní na zamrznutom Chorvátskom ramene, o parku na Muchovom námestí o PAAS, kde končia stromčeky, mulčovačka na Námestí Republiky. Vo februári má 15 príspevkov z Petržalky! Opäť ide o zdieľané videá teamu Bratislava. Sú tam aj videá z jeho vystúpení na miestnych za-

stupiteľstvách, video o električke, o nájomnej bytovke na Muchovom námestí, foto Holubice mieru aj príspevok: „Môžem sa pochváliť, že mám v Petržalke skvelých susedov.“ V marci 11 príspevkov týkajúcich sa Petržalky. Video z jarného upratovania, o Kampuse zdravia a športu, o Green-

pointoch pri električkovej trati, o pieskovej pláži na Veľkom Draždiaku, o výstave fotografií aj príspevok k MDŽ: „Dnes podvečer som si zahral s mojimi milými susedkami petržalskú verziu ceremoniálu ruží.“ 31. marca ohlásenie kandidatúry, plus návrat ku kauze sprenevery. (in)

ni Ferdinand, zdieľaný článok o Jánovi Hrčkovi a jeho odstupnom, zdieľané video o nových presklených prístreškoch petržalskej električky a o vianočnej električke v Petržalke. (in)

Rok 2026 a prichádza ZMENA

V januári má 10 príspevkov z Petržalky! Väčšinou ide o zdieľané videá teamu Bratislava_petrzalka, v ktorých vystupuje. Napríklad o dotačnom programe hlavného mesta na terasy – „musíme sa k tomu postaviť čelom a hľadať relevantné rieše-

nie...“, o korčuľovaní na zamrznutom Chorvátskom ramene, o parku na Muchovom námestí o PAAS, kde končia stromčeky, mulčovačka na Námestí Republiky. Vo februári má 15 príspevkov z Petržalky! Opäť ide o zdieľané videá teamu Bratislava. Sú tam aj videá z jeho vystúpení na miestnych za-

stupiteľstvách, video o električke, o nájomnej bytovke na Muchovom námestí, foto Holubice mieru aj príspevok: „Môžem sa pochváliť, že mám v Petržalke skvelých susedov.“ V marci 11 príspevkov týkajúcich sa Petržalky. Video z jarného upratovania, o Kampuse zdravia a športu, o Green-

pointoch pri električkovej trati, o pieskovej pláži na Veľkom Draždiaku, o výstave fotografií aj príspevok k MDŽ: „Dnes podvečer som si zahral s mojimi milými susedkami petržalskú verziu ceremoniálu ruží.“ 31. marca ohlásenie kandidatúry, plus návrat ku kauze sprenevery. (in)

foto: in

Pizza Carla®

DONÁŠKA

2+1 Pizza za 1€

+ 1,5l Kofola alebo Vinea zdarma

VOLAJTE ZDARMA DENNE 10:00 - 21:30

0800 10 20 30

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

TRIV

BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIÉRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Petržalka sa teší na Majáles

Petržalský Majáles na Námestí Republiky bude tento rok po prvý raz dvojdnový a podľa samosprávy poriadne veľký.

▲ V piatok 1. mája sa môžete tešiť aj na folklór.

„Čakajú vás dva dni plné hudby, tradícií, guláša a zábavy, ktoré vyvrcholia vystúpeniami zvučných zahraničných mien,“ informovala na svojom webe. Piatok 1. máj prinesie folklór, stávanie mája a súťaž vo varení guláša. Sobota 2. máj zas nabitý hudobný program a večer, na ktorý sa oplatí počkať. Mestská časť sľubuje hudobné legendy zo zahraničia z Veľkej Británie a Česka. Vstup je voľný.

Viacerým nám je ľúto, že v rovnakom termíne, 1.-2. mája, sa koná aj Bratislavský majáles na Tyršovom nábreží. Človek si nebude vedieť vybrať, kam skôr ísť. Pri Dunaji si tiež môžete užiť živú hudbu, jedlo, diskusie, koncerty, divadlo pre deti... Headlinermi budú v piatok Richard Müller a v sobotu Billy Barman. Vstup je takisto voľný.

Kto by nemal dosť, v nedeľu 3. mája o 17h odštartuje

na Námestí Republiky svoju show raper Kali. Jeho hosťami budú Tina, Alan Murin, Laci Strike, David Bílek, Sám sebou a Šorty. Na toto podujatie sú však už nutné vstupenky.

Je váš guláš najlepší?

Na Majálese ako obvykle nebude chýbať stávanie mája, ľudové tance, remeselné trhy a najmä súťaž vo varení guláša, a to v piatok 1. mája. Ak si myslíte, že varíte ten najlepší guláš, môžete to prísť dokázať. Zapojiť do súťaže sa môže družstvo, ktoré bude mať minimálne dvoch dospelých členov. Prihlášky prijíma mestská časť online na svojom webe do piatka

24. apríla (vrátane). Najlepší guláš vyberie odborná porota. Pochúťka sa následne bude ponúkať účastníkom aj verejnosti za dobrovoľný príspevok.

Kotlíny s kotlíkmi, suroviny a všetok materiál na varenie si tímy zabezpečujú samy. Mestská časť zabezpečí plastové misky, príbory, chlieb, drevo, pívne sety a pokladničku na dobrovoľné príspevky. Minimálne množstvo uvareného guláša je 20 litrov.

Pre viac informácií o súťaži kontaktujte koordinátorku kultúrnych podujatí Barboru Šaling Legényovú na tel. číslo +421 947 487 216. (pn, mh)

foto: MČ Petržalka

Všimli ste si nové chodníky v ovsíšťskom lesíku?

Mestské lesy spravujú lesík s promenádou, lavičkami a kaplnkou, ktorý je súčasťou petržalského lesoparku, už dva roky.

Hlavnou prioritou je bezpečnosť návštevníkov, preto v úvode prebehol rozsiahlejší zásah zameraný na odstránenie rizikových stromov, v blízkosti chodníkov – najmä prehnitých, vyschnutých, napadnutých hubami alebo nebezpečne naklonených.

„Pri preberaní územia sme identifikovali viacero stromov, ktoré predstavovali potenciálne riziko pre návštevníkov. Našou úlohou bolo tieto stromy včas zachytiť a odstrániť. V súčasnosti už ide o štandardnú starostlivosť. Územie pravidelne monitorujeme a priebežne odstraňujeme jednotlivé nebezpečné stromy v rámci menších, asanačných ťažieb,“ hovorí riaditeľ Mestských lesov v Bratislave Marek Páva.

Pri prácach využívajú šetrnú techniku vhodnú do rekreačného prostredia. Namiesto ťažkých mechanizmov šesťkolkou s vývoznou súpravou a takzvaného „železného koňa“, malý pásový stroj, kto-

rý minimalizuje poškodenie pôdy aj chodníkov. V rámci čistenia územia boli kmene stromov odvezené, haluzina spracovaná priamo na mieste štiepkovaním. „Štiepku následne využívame na úpravu chodníkov – ide o prirodzený povrch, ktorý zvyšuje komfort návštevníkov aj počas daždivého počasia.“

Riaditeľ Mestských lesov konštatuje, že na uvoľnených plochách sa už objavuje prirodzené zmladenie. Viac priestoru a svetla získali najmä javory mliečne, ktoré tak majú lepšie podmienky pre ďalší rast. Lokalita je dnes bezpečnejšia a zároveň sa postupne prirodzene obnovuje.

„Okrem bezpečnosti sme sa zamerali aj na skvalitnenie priestoru pre návštevníkov. V lokalite sme vymenili pôvodné lavičky a smetné koše za nové, čím sa zvýšil komfort aj celkový vzhľad územia,“ doplnil námestník primátora pre životné prostredie Jakub Mrva.

(km) foto: in

▲ Štiepka na chodníkoch má zvýšiť komfort návštevníkov aj počas daždivého počasia.

Viac zábavy vo výbehu

V psom výbehu na Lietavskej/Budatínskej pribudli nové agility prvky.

Ako informovala mestská časť, psy si tu už môžu vyskúšať slalom, zdolať A-rampu, prejsť sa po prevažovacej kladine

či preskočiť výškovo nastaviteľnú prekážku. Areál s malým psím parkourom sa realizoval z poslanskej priority poslanca Pavla Pe-

čeňa. Mestská časť dodáva, že výbeh plánuje doplniť aj o osvetlenie napojené na verejné osvetlenie. (pn) foto: Matúš Husár

Bude fontána pri Technopole opäť funkčná?

Nie je to nereálne, mestská časť má však podmienku.

„Projektová dokumentácia na rekonštrukciu fontány bola urobená v tomto roku,“ informoval starosta Ján Hrčka v online formáte Starosta odpovedá. „Avšak cenovka za rekonštrukciu sa pohybovala okolo 200-250-tisíc, plus ďalšie náklady na rekonštrukciu okolia.“ Dodal, že problém vidí v tom, že fontána momentálne nie je v majetku mestskej časti a samospráva určite nebude investovať a rekonštruovať nič, čo nemá vo svojom majetku. Na niektorých stretnutiach z minulosti Technopol deklaroval, že

nemá problém fontánu previezť do majetku mestskej časti, čo bola jedna z podmienok rekonštrukcie. „Ak všetko dobre pôjde, tak sa rekonštrukcia môže zrealizovať na budúci rok,“ dodal starosta. (pn) foto: Matúš Husár

Slovnáft

PETRŽALKA

MÔJ HOOD, TIEŽ HOLÚBIŠ?

Tak prihlás svoj projekt do grantového programu Dobrý sused a získaj až 4 000 €.

SPOLU DOKÁŽEME VELA

nadácia ekopolis

DRUHÁ VÝZVA

spoludokazemevela.sk

Chcel by som zabaliť desať tortičiek... a viete čo, dajte ešte desať...

▲ V tejto manufaktúre má každý svoju robotu. Gabrielin manžel napríklad robí štyri druhy zákuskov. Okrem toho pečie cesto a pripravuje fólie, do ktorých sa balia.

„Viete, koľko mi trvalo, kým som svoju Pavlovku vyšperkovala do dokonalosti? Jedenásť rokov,“ hovorí Gabriela Schusterová, duša rodinnej cukrárskej manufaktúry Family Bakery. Ich malú cukráreň na Lachovej vyhľadávajú aj miestni a nejedna požiadavka začína prosbou: „Chcel by som zabaliť desať tortičiek... a viete, čo, dajte ešte desať...“

ho Izidora alebo Gaštanovú tortičku, deti Tiramisu. Keď si zákazníci vyberajú, občas v duchu tipujem, ktorý bude ďalší. A väčšinou trafím,“ smeje sa cukrárka, ktorá si vymyslela každý jeden svoj recept, hoci celý zákusok by ste ju zjesť nevideli. Na ochutnanie a testovanie nových tortičiek má syna. Ona sama vraj na sladké veľmi nie je. Hovorím jej, že je ako tréner plávania, ktorý vychoval olympijského víťaza, hoci sám nevie plávať. „No, ale keby som nemala problém s lepkom, týchto pagáčov zjem hneď aj desať,“ hovorí mi a ukazuje na svoje ďalšie dielo. Ochutnám a nečudujem sa. Zjavne nie som jediná. Nedávno vraj prišiel pán a prosil pani Gabrielu o recept. „Ja tiež pečiem Lotus tortičky, seniori Opiť-

Ako je to možné?“ pýtal sa. „To je moje tajomstvo, snažila sa mu vysvetliť, prečo mu recept nemôžem povedať. Ale on mi na to hovorí: Ja vám tiež poviem svoje tajomstvo, prezradím vám, kde chytíte dobrú rybu. Tak ma to pobavilo, že som mu napokon prezradila, čo môže vo svojom recepte upraviť.“

Podnikavá, kreatívna a životaschopná

„Raz, keď budem stará, otvorím si cukrársku výrobu,“ hovorievala Gabriela Schusterová, ale cesta k nej bola plná odbočiek a trvala roky.

Odmalička mala vzťah k pečeniu. „Mama nepiekla a mojou túžbou bolo mať v nedeľu zákusok. Veľkou inšpiráciou bola pre mňa budúca svokra. Páčili sa mi

jej malé koláčiky,“ spomína a vysvetľuje, že s manželom sa poznajú od pätnástich. Vyrastali spolu na Trnávke. Gabriela zbierala recepty z časopisov, piekla pre rodinu na oslavy a sviatky. Ako samouk skúšala a objavovala. Žiadna škola, žiadny kurz. Vždy bola podnikavá, kreatívna a životaschopná.

Vášeň pre pečenie pretrvávala, ale to rodinu neživilo. Pečenie bola vášeň a záľuba, prácou bolo podnikanie s textilom. „Jeden čas sme mali šesť predajní, ale to skončilo s príchodom lacnej čínskej konkurencie.“

Pár rokov prevádzkovali reštauráciu vo svojom dome na Trnávke, neskôr sa opäť vrátili k podnikaniu s textilom, ale už to nebolo ono. „Dom sme predali a presťahovali sa do bytu v Lamači. Raz som ale šla do Stupavy na trh. Očaril ma. Na stoloch tu predávali miestni svoje domáce výrobky, bol to taký typický trh zo starých čias. Mal úžasnú atmosféru. Zastúžila som byť jeho súčasťou a predávať tu svoje zákusky. Pamätám sa, že som vtedy celá nadšená volala synovi a hovorím mu: Už viem, čo budem robiť!“

Spomína, že pred Dňom D celú noc nespala, aby na sobotu pripravila zákusky. Opiťého izidora, punčáky, šamrolky... „Celou cestou na trh mi šlo hlavou: Akú cenu tam mám dať? A ako to mám vlastne predávať? Na kus alebo na váhu? Manžela som napokon poslala naspäť domov, že to budem predávať na váhu, nech ju donesie. A ako som tam stála, všetko zakryté, ľudia chodili okolo a jeden pán sa pýta: Čo to predávate? Ja že zákusky. Nadvihol krabicu. A čo to stojí? 25 centov kus. Tak mi dajte. Tak som mu nabatla a ako som to otvorila, o chvíľu som mala vypredané. Muž sa ani nestihol vrátiť s váhou.“

Na ďalšiu sobotu spravila viac koláčikov. A pred ich stánkom začali stávať rady ľudí. Mnohí sa stali vernými zákazníkmi a chodia k nim dodnes. Vtedy v Stupave to vlastne celé začalo.

„Najskôr sme sa do Petržalky presťahovali a potom sme neďaleko nášho bytu našli na Lachovej väčší priestor. Prerobili sme ho, upravili, investovali financie... a potom prišla pandémia a zatvorila všetky prevádzky.“

Cukráreň „vdáka“ pandémie

V roku 2011 si v Devinskej Novej Vsi prenajali priestor a začali s cukrárenskou výrobou. Manžel, obe dcéry, syn a občas, keď bolo veľa roboty, brigádnic. „Po predajni sme netúžili, ale keď som raz videla suseda, ako čaká na dcéru, kým vyrazí so zákuskami do Stupavy, aby sadol do auta a vyrazil zároveň s ňou, došlo ma to. Rozhodla som sa, že ju predsa len otvorím. Nechcelo sa mi veriť, koľko bežných zákazníkov u nás začalo nakupovať.“

V Stupave sa im darilo, postupne mali obchodíky aj pred Tescom v Petržalke, na Miletičke, v Saratove, v Slimáku. Gabrieline deti sa starali o prevádzky a večer chodili pomáhať vyrábať

▲ Ich malý prives stretnete aj na akciách, napríklad na Dostihovej dráhe.

▲ Stánok na stupavskom trhu majú dodnes.

DNES

zákusky. Prešlo niekoľko rokov a priestor v Devinskej Novej Vsi im bol zrazu malý. „Najskôr sme sa do Petržalky presťahovali a potom sme neďaleko nášho bytu našli na Lachovej väčší priestor. Prerobili sme ho, upravili, investovali financie... a potom prišla pandémia a zatvorila všetky prevádzky.“

Spomína na ťažkú dobu, ktorú predajne jej detí neprežili. Hovorí, že dobrí ľudia, ktorí s nimi pracovali, museli odísť, lebo ich nevedeli zaplatiť. „Vlastným autom sme rozvážali koláčiky až k dverám a napriek tomu to vyzeralo, že skrachujeme. Robili sme len na náklady a len zázkonom prežili.“ Ale „vdáka“ pandémie však otvorili na Lachovej cukráreň, ktorú pôvodne vôbec neplánovali.

Mám toľko nápadov, ale nemám čas

Ich rodinný podnik začínal pred 15 rokmi ako „diara na trhu“, dnes už majú konkurenciu, napriek tomu si idú svoje. Odmietajú kompromisy v kvalite, nemenia overené ingrediencie, hoci sú čoraz

Gabriela vymýšľa nové recepty, túži vyrábať viac tort a vraj stále miluje výzvy.

KEDYSI

▲ Takto vyzerali ich zákusky pred 15 rokmi.

drahšie. „Každý deň sme tu a každý deň vyrábame čerstvé zákusky,“ hovorí Gabriela Schusterová, keď spolu sedia v útulnom priestore ich malej cukrárne.

Počas nášho stretnutia prichádzajú ľudia z reštaurácií alebo kaviarní pre svoje objednávky, ale zastavujú sa aj bežní zákazníci. Žiadajú desať, aj dvadsať tortičiek, a odchádzajú. Tak si zvykli. Priestor na sedenie pribudol

len pred dvoma rokmi a je to skôr bonus pre miestnych, pretože firmu by len „kávička s koláčikom“ neuživila. Aj preto je cukráreň cez víkend zatvorená. Pracujúca rodina si potrebuje oddýchnuť.

Veď pani Gabriela dnes prišla do roboty o pol siedmej ráno a odchádzať nebude skôr ako o siedmej večer. Už tu nezostáva s rodinou pravidelne do noci, ale keď majú veľa internetových objednávok, stáva sa.

„Mám toľko nápadov, ale nemám čas,“ usmeje sa a hovorí mi, že by chcela opäť otvoriť prevádzky, o ktoré pandémia prišla. „Aj by som bola šťastná, keby to celé už prebrali deti a ja som si mohla robiť radosť len tortami. Alebo možno otvorím pekáreň?“ zasniva sa, ale po chvíľi je späť v realite. „Len aktuálne nestíhame ani výrobu zákuskov... Keby mal môj deň 48 hodín, stále mám čo robiť.“ (in)

foto: Martin Kleibl, archív G. Sch.

„Finančne najnáročnejšia tortička je Rafaelo. To musia tie ostatné zákusky dotovať,“ smeje sa Gabriela Schusterová. Prezradí, že ona má najradšej ich laskonku, ktorú volajú Lakronka a deťom sa nemusíte báť objednať Tiramisu, pretože neobsahuje surové žltka ani alkohol.

▲ Priestor na sedenie na Lachovej pribudol len pred dvoma rokmi.

► Pokračovanie zo strany 1

„Nateraz si však myslíme, že treba dať tomuto projektu šancu, nehodnotiť ho „od stola“, ale odskúšať priamo v praxi.“ Ale platí to aj naopak, ak sa osvedčí a ľudia budú s pieskovou plážou spokojní, môže byť o rok väčšia alebo na viac miestach.

Dodala tiež, že piesok je nový, certifikovaný a pochádza priamo z pieskovne na Záhorí. Rovnaký naväza mestská časť aj do pieskovísk na verejných detských ihriskách.

„Použitý piesok bol prepraný a zbavený ílových častí, aby sa minimalizoval prípadný zákal vody. Keďže ide o triedený a práný materiál, po vzhodení do vody sa zrnká usadia na dno relatívne rýchlo. Voda by teda mala zostať číra, na rozdiel od kopaného piesku.“

Zmení sa aj ľavý breh

V približne rovnakom čase začala samospráva realizovať aj 1. etapu výstavby mlatového chodníka na severnej strane Draždiaka. Povedie od Beach Club Draždiak, popri Bufete Šutrovka a Bufete pod školou, okolo verejného detského ihriska až po cyklochodník pri Chorvátskom ramene. Mlatový chodník

tvorí zmes jemne drveného kameňa či štrku, ktorá sa dôkladne zhutní do pevného a stabilného povrchu. Okrem jednoduchej údržby má aj ďalšie veľké výhody – je vodopriepustný, v lete sa neprehrieva, má mäkkší a príjemnejší povrch a prirodzene zapadne do okolitého prostredia. Výstavba za takmer 107-tisíc eur by mala trvať do 30. apríla.

Samospráva však pokračuje aj s pokladaním ďalších trávnikov. Tie sa osvedčili najmä na miestach, kde je schopná zabezpečovať pravidelné zalievanie zo studní. Ďalšia pokládka trávniku by sa mala týkať ľavého brehu pri lesíku. „Termin odhadujeme najskôr na apríl, keď tráva podrastie a dodávateľ bude môcť vyorávať trávový koberec,“ uviedla hovorkyňa. V štádiu úvah je aj chodník v lese za bufetom Barracuda. „Nateraz sme len vyčistili existujúce betónové platne.“

Tento rok mestská časť doplní na Draždiaku aj mobiliár - lavičky, prezliekarne, toalety... a chce skvalitniť program Leta na Draždiaku. „Plánujeme tu postaviť pódium pre vystúpenia kapiel a tematické večery,“ dodala Mária Halašková. (in)

foto: in, Matúš Husár

Pod terasou na Mánesovom námestí sa nachádzajú prevádzky, ktoré by rekonštrukciu privítali.

Nateraz nemajú záujem rekonštruovať terasu

Bytový podnik Petržalka plánoval obnoviť terasu na Mánesovom námestí 7 a 8 z dotačného programu hlavného mesta. Obyvatelia to však na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov koncom marca neodhlasovali.

Bytový podnik Petržalka má správcom objektu na Mánesovom námestí 7 a 8. Terasa je strechou niekoľkých prevádzok, okrem iného aj veterinárnej kliniky EasyVet.

„Máme veľké problémy so zatekaním, vždy, keď sú väčšie dažde, voda steká dovnútra, pozrite sa na to okno, veď to už sa ani nedá vyčistiť,“ ukazuje nám jedna zo zamestnaných a konštatuje, že vedro so savou podložkou už ani neodstraňujú, stali sa súčasťou interiéru. „Aj sme sa to snažili opraviť, ale je to len odstraňovanie následku, nie príčiny, preto nefunkčné. Nevieme si pomôcť.“ Rekonštrukciu terasy by privítali.

Bytový podnik Petržalka to chcel zmeniť a využiť na to schválený dotačný program na rekonštrukciu pochôdznych terás. Vlastníkom bytov a nebytových priestorov dokonca ponúkol, že sa o celý proces administratívy postará. Hlavné mesto poskytuje v rámci programu dotáciu vo výške 50 % oprávnených nákladov maximálne do výšky: 15 000 eur na posudky, 20 000 eur na projektovú dokumentáciu a 75 000 eur na stavebné

Zničené okno veterinárnej kliniky EasyVet a neodmysliteľné vedro.

zásahy. Dokopy má vyhradených 212 500 eur.

Ing. Rastislav Muranský, konateľ BPP, nás informoval, že cenovú ponuku na spracovanie projektov dokumentácie im pripravila Slovenská technická univerzita v Bratislave.

„Zároveň disponujeme orientačnou cenou realizácie stavebných prác, ktorá vychádza z pôvodného projektu spracovaného pre Hlavné mesto Bratislava na obdobnom bytovom dome (lokalita Jasovská). V tomto prípade ide o statický zásah, ktorý si bude vyžadovať stavebné povolenie. Orientačné náklady na realizáciu jedného dilatného celku sa pohybujú

približne na úrovni cca 480 000 eur,“ uviedol. (Jasovská 1-3 je vzorový projekt komplexnej rekonštrukcie v réžii mesta, už štyri roky je však rekonštrukcia len v pláne, pozn. red.)

Ing. Rastislav Muranský konštatuje, že „výška grantu podľa pôvodnej projektov dokumentácie (ktorú realizovalo mesto pre Jasovskú, pozn. red.) je nedostatočná, a preto sme požiadali mestskú časť Petržalka o rokovanie s cieľom zabezpečiť navýšenie finančných prostriedkov, ideálne formou dorovnaní grantovej podpory“. Mestská časť má totiž v rozpočte tiež vyhradených 300-tisíc na rekonštrukciu terás, pravidlá dotačnej schémy však zatiaľ nemá schválené.

„Víziu Bytového podniku Petržalka bolo rozdeliť celkové náklady na realizáciu vo forme na tretiny,“ hovorí a vysvetľuje, že projektovú dokumentáciu by chceli

pre vlastníkov financovať z 50 percent z dotácií mesta a z 50 percent z dotácií mestskej časti, teda vlastníkov bytov by nestála nič. Realizácia by sa však už delila na tretiny. „Pri ideálnom stave dohody by mala cena diela byť 210 000 eur.“ Každý zo zúčastnených - mesto, mestská časť, vlastníci - by teda zaplatil 70-tisíc eur.

Zaoberať si projektovú dokumentáciu, a to aj nevysporiadané terasy, by nemal byť podľa hovorca mesta Petra Bublú problém. Vyjadril sa totiž, že „dotačná schéma nevyžaduje, aby pred podaním žiadosti vysporiadali oprávnení žiadatelia právny vzťah k pochôdznej terase, ktorá je prístupná alebo bezprostredne susedí s ich nehnuteľnosťou - platí pre bytové domy aj garáže pod terasami. Vychádzame z toho, že spoluvlastníctvo terasy vyplýva z toho, že je prístupným k bytovému domu a je

súčasťou spoluvlastníckych podielov, ktoré majú vlastníci bytov a nebytových priestorov zapísané na liste vlastníctva.“

Horšie by to však bolo pri získavaní stavebného povolenia. Vtedy už musí byť vlastník jasný, a zrejme aj dohľadateľný v katastri nehnuteľností. „Ak by pri ideálnom stave bol navrhnutý iný typ rekonštrukcie tejto terasy napríklad sanácia a prestrešenie, nemusel by tento projekt byť podaný na stavebné povolenie, ale len na ohlášku. Ale to musí potvrdiť statický posudok danej terasy, či takýto spôsob rekonštrukcie bude možný a dostatočný.“

Príklad Mánesovho námestia 7 a 8 ukazuje, že hoci mesto má dotačný program na terasy, nie je jednoduché motivovať vlastníkov bytov, aby absolvovali hoci len prvý krok - teda dali si vypracovať statický posudok či projektovú dokumentáciu. (in)

foto: in

Oprava cyklohrádze

Rekonštrukcia je naplánovaná na začiatok apríla.

V januári získala mestská časť po výjazdovom rokovaní financie z úradu hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Práce budú zabezpečovať zamestnanci koruny petržalskej hrádze Dunaja a 50 000 eur na postupnú obnovu lávok ponad Chorvátske rameno Dunaja. S oboma sa plánovalo začať

na jar. „Čo sa týka projektu opravy cyklohrádze, prvá etapa rekonštrukcie je plánovaná na začiatok apríla. Ide o približne 2,2 km úsek od Mosta Lanfranconi po Most SNP,“ informovala nás Halašková. „Práce budú zabezpečovať zamestnanci petržalskej údržby. Celkové náklady za prvú etapu opráv vyjdú MČ na cca 50-tisíc eur.“ (in)

foto: Matúš Husár

DENTAL CENTRUM
Strečianska 16

Zubná ambulancia a čelustná ortopédia

- Prijímame nových pacientov – deti aj dospelých
- Zmluvy so všetkými zdravotnými poisťovňami
- Profesionálny a individuálny prístup
- Pondelok – piatok | 7:30 – 15:00

www.cambridgeclinic.sk
0915 825 873

MIRAN

MÄSO MIRAN TRADÍCIA A KVALITA ZO SLOVENSKA

■ Výhradne slovenské mäso

■ Hovädzie mäso z mladých býkov

Bravčové stehno 1 kg -	5,99 €
Bravčové pliecko 1 kg -	5,99 €
Bravčový bok 1 kg -	5,99 €
Bravčové rebro 1 kg -	5,99 €
Bravčové karé bez kosti 1 kg -	6,99 €

Bravčová krkovička bez kosti -	6,99 €
Bravčová šunka Miran 1 kg -	7,99 €
Sedliacka klobása 1 kg -	8,99 €
Údené bavorské koleno 1 kg -	3,99 €
Údené rebro 1 kg -	6,99 €

PRACOVNÉ
PONUKY

Máme voľné pracovné pozície v Bratislave:
predavačky mäsa a údenín, mäsiari a výrobcári do mäsovýroby.

Nájdete nás v Bratislave:

Petržalka – Nám. Hraničiarov 9
Petržalka – Mánesovo námestie 7

Karova Ves – Pribišova 4
Devínska Nová Ves – Eisnerova 46

+421 2 635 316 00 miransro@gmail.com https://www.masomiran.sk/

„Trhovisko Mlynarovičova už mohlo ísť do projektovej a následne realizačnej fázy aj so zapracovaním pripomienok komisie, keďže so všetkými podnetmi sme sa stotožnili. Namiesto toho sa rozhodnutím poslancov vraciame na úplný začiatok, chýbajú im krajšie obrázky. Za mňa dokonalá sabotáž,“ informoval vicestarosta Ján Karman na sociálnej sieti vo februári po miestnom zastupiteľstve.

Trhovisko Mlynarovičova sa rozpadá a ešte roky to tak zostane

▲ Smutný pohľad, na ktorý sa ťažko hľadajú slová.

▲ V stánkoch počas dažďov pravidelne skratuje elektrina.

V januári sme v Petržalských novinách uverejnili článok s názorami trhovníkov na vizualizáciu trhoviska Mlynarovičova z architektonickej štúdie, ktorú si nechala vypracovať mestská časť. Zhodli sa, že rekonštrukcia je nevyhnutná, návrhy im však pripomínali sprchy, prezliekarne či benzínovú pumpu. To motivovalo poslanca Juraja Mravca, aby podal návrh na uznesenie, v ktorom žiada starostu, aby pôvodnú architektonickú štúdiu na obnovu trhoviska Mlynarovičova vylúčil ako podklad pre ďalšie realizačné fázy, aby zabezpečil participáciu s trhovníkmi a obyvateľmi, pričom výstupy z nej by mali slúžiť ako podklad pre zadanie novej architektonickej štúdie a spracovanie štúdie má

starosta zadať vysokej škole. Poslanci uznesenie schválili. Obaja vicestarostovia boli z toho rozhodnutia rozčarovaní. Iveta Jančoková na sociálnej sieti napísala, že vypočuli pripomienky odborníkov, deklarovali, že ich všetky zapracujú do prípravy zadania pre projektovú dokumentáciu, napriek tomu to poslancom nestačilo.

Projekt, ktorý nebol viazaný existujúcou štúdiou, mal mať do konca mája spracované tri varianty riešenia, ktoré by sa opäť posudzovali a realizácia mala byť po letnej sezóne. Nič z toho nebude.

Čakanie na dokonalosť

O trhovisku hovoril aj starosta Ján Hrčka v online formáte Starosta odpove-

dá. Mestská časť sa pôvodne snažila získať externé zdroje, ktoré by spolu-financovali rekonštrukciu trhoviska. To nevyšlo. „Pripravili sme aspoň minimalistickú verziu rekonštrukcie, ale namiesto toho, aby sme doladili detaily, poslanci na zastupiteľstve rozhodli, že chcú opätovne spraviť projekt, dať zadanie na vypracovanie vysokoškolským študentom, tak začíname odznova,“ skonštatoval. „Momentálne to ide do hlbkovej štúdie a som zvedavý, k akej sume sa dostaneme a či bude dosť peňazí na to, aby sa trhovisko na Mlynarovičovej mohlo zrealizovať podľa projektu, ktorý cez poslancov prejde. Verím, že áno, ak nie, tak to bude opäť projekt 'do šuflíka'. Namiesto toho, aby

sme mali dočasné, ale výrazné zlepšenie priestoru, budeme čakať na to dokonalé, ktorého sa možno nikto nedožije.“ Takýmto príkladom je projekt revitalizácie Nobelovho námestia. V roku 2022 prebehol participatívny proces a dotazníkový prieskum, posledná informácia na stránke Petržalky je z novembra 2025 a znie: „Pripravovaný projekt novej podoby Nobelovho námestia prešiel tesne pred vyhlásením súťaže záverečnou odbornou konzultáciou podkladov a rozpočtu. Vzhľadom k výraznému navýšeniu potrebných financií, ku ktorému by podľa konzultácie v prípade realizácie projektu mohlo dôjsť s ohľadom na zapracovanie požiadaviek obyvateľov z participatívneho procesu z roku 2022, aktuálne pracujeme na novom zadání pre revitalizáciu námestia. Cieľom je vytvoriť projekt, ktorý bude realizovateľný v rámci pôvodne plánovaného rozpočtu so zapojením externých zdrojov financovania (napr. granty alebo fondy).“

Starosta vysvetlil, že podklad, ktorý vyšiel z participácie a prieskumu, je vizuálne príťažlivý, ale hodnota jeho realizácie je 1-3 miliónov eur. „Ak máte za tri milióny zreali-

zovať revitalizáciu Nobelovho námestia, tak sa vás spýtajú v ostatných častiach Petržalky, čo ostatné námestia? Keď nemáte na opravy chodníkov či budov, tak nemáte ani jeden, dva, tri milióny na opravu jedného námestia. Krásne to vyzerá, ale čísla nepustia. Ja som zástanca toho, že radšej ako robiť dokumentáciu za 50-80-tisíc eur, ktorá mi povie, že realizácia bude stáť niekoľko miliónov eur, radšej tie peniaze použijem na malé úpravy ako napríklad urobiť na Draždiaku trávový koberec, lebo jeho realizácia stojí menej ako takáto projektová dokumentácia, ktorá je v šuflíku a, bohužiaľ, sa nerealizuje.“

Aj mesto má v Petržalke podobný projekt. Architektonická súťaž na štyri lávky cez Chorvátske rameno bola vyhlásená v marci 2021, výsledky boli známe na jeseň 2022 a priniesli nádherné vizualizácie víťazných lávok. Náklady na realizáciu odhadol MiB na 2,5 milióna eur. Dnes sú z dôvodu nedostatku mestských financií odložené na neurčito, takže aktuálne mestská časť pripravuje aspoň opravu tých dočasných. (in) foto: in, vizualizácia: 2T Ateliér

Vizualizácia, ktorá zastavila projekt.

Zaťažovacie skúšky v polovici apríla

Začiatkom marca mesto informovalo, že v marci je na mostoch na Kutlíkovej naplánovaná zaťažovacia skúška a zároveň bude mesto žiadať o kolaudáciu mostných objektov.

„Zaťažovacie skúšky sa podľa informácií zhotoviteľa budú napokon vykonávať na obidvoch mostoch na Kutlíkovej naraz, a to v pondelok 13. apríla. Hlavné mesto podalo návrh na predčasné užívanie mostov na Kutlíkovej ul. 10. marca 2026. Samotné spustenie bude závisieť od povolovacích procesov,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla.

Jedna z otázok v online formáte Starosta odpovedá na Jána Hrčku sa týkala aj Kutlíkovej. „Kedy sa plánuje

ukončenie prác pri Technopole?“ pýtal sa jeden z obyvateľov. „Pošuškáva sa, že to bude šiesty, siedmy mesiac tohto roka. Reálne to vidím do septembra,“ reagoval petržalský starosta.

Na otázku TASR, či je podľa neho reálne, aby hlavné mesto stihlo podať žiadosť o celkovú kolaudáciu petržalskej trate na jar, podotkol, že to reálne môže byť, ak jar magistrát vníma najširším možným pohľadom, teda na konci ohraničenú dátumom letného slnovratu 21. júna. Podotkol

Zaťažovacie skúšky prebehnú na obidvoch mostoch naraz, a to 13. apríla.

zároveň, že sa v tomto prípade, po viacerých posunoch termínov v minulosti, hovorí „len“ o podaní žiadosti o kolaudáciu, nie o samotnej kolaudácii či kolaudačnom rozhodnutí. Tento proces môže podľa neho trvať niekoľko ďalších týždňov či mesiacov, v prípade odhalenia vážnych nedostatkov aj rokov, ako v prípade Dúbravsko-karlovej radiály.

Podľa prieskumu agentúry AKO, ktorý si tento rok ne-

chala vypracovať Petržalka vyplynulo, že obyvatelia sú spokojní s tým, že električka je v prevádzke a slúži svojmu účelu, na strane druhej sa kriticky stavajú k výraznému meškaniu prác a k značnému predraženiu projektu. Priebeh výstavby predĺženej električkovej trate na koniec Petržalky zhodnotilo pozitívne až 59,7 % opýtaných, pričom 62,3 % považuje dočasné dopravné obmedzenia a znížený komfort života

v súvislosti s výstavbou trate za primerané.

Výstavba električkovej trate v Petržalke sa oproti pôvodnému plánu oneskorila o viac ako dva roky a suma za realizáciu sa zvýšila z pôvodných približne 74 miliónov eur bez DPH na viac ako 100 miliónov eur bez DPH a bude ešte rásť. Až 62,7 % opýtaných uviedlo, že takýto enormný nárast ceny je neprijateľný. (mh, tasr, pn)

foto: Matúš Husár

TO ČÍME

1,90€
ZA 0,5 LITRA

PETRŽALSKÁ
KLUBOV
ŇA

VLASNÝ LEŽIAK FRAJER 11°.
U NÁS VARENÝ, U NÁS TOČENÝ.

▲ Rekonštruovať na Zariadenie opatrovateľskej služby sa bude budova na Haanovej 7, kde donedávna sídlilo Centrum mentálneho zdravia Matka.

Petržalka starne, aj preto potrebujeme nové zariadenie opatrovateľskej služby

Prognóza hovorí, že v porovnaní s rokom 2023 budeme mať v roku 2030 dvojnásobný počet seniorov nad 80 rokov, cca 5 200. Práve oni sú najčastejší prijímatelia sociálnych služieb, a preto je dobrou správou, že Petržalka pracuje na vzniku nového Zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS) na Haanovej.

„Náš projektový zámer bol schválený na Rade partnerstva BSK, v rámci ktorého sa uchádzame o 1,6 milióna eur a je vysoko pravdepodobné, žeby sme ich mohli získať,“ hovorí vicestarosta Ján Karman. „V programe ide o zníženie energetickej hospodárnosti budov, takže opatrenia smerujú do zateplenia obalových konštrukcií, modernizácie technických systémov a využitia obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltiky i tepelného čerpadla. Náklady budú krytí tieto položky. V prípade, že nezískame ďalšie externé zdroje, zvyšok – 2,5 milióna – bude musieť zafinancovať mestská časť.“ Celková suma na rekonštrukciu, ktorá vychádza z projektového zameru, je totiž 4,1 milióna eura. Financie by mali byť pokryté z 20-miliónového úveru, ktorý v novembri 2025 schválilo miestne zastupiteľstvo.

„Aktuálne sa nachádzame vo fáze prípravy realizačného projektu (projektovej dokumentácie, pozn. red.), prebieha prvá fáza stavebného konania. Všetky prípravné práce chceme mať hotové, bez ohľadu na financovanie. Predpoklad ukončenia po-

volovacieho konania je máj 2026, ale to je len orientačný termín. Následne by sme mohli dať posúdiť realizačný projekt a vyhlásiť verejné obstarávanie na zhotoviteľa,“ pokračuje Ján Karman. „V roku 2027 by sme mohli začať s rekonštrukciou.“

Kedy by mohlo dôjsť k realizácii?

„Aktuálne sa nachádzame vo fáze prípravy realizačného projektu (projektovej dokumentácie, pozn. red.), prebieha prvá fáza stavebného konania. Všetky prípravné práce chceme mať hotové, bez ohľadu na financovanie. Predpoklad ukončenia po-

Komu slúžia zariadenia opatrovateľskej služby?

V prvom rade je potrebné povedať, že mestské časti majú na starosti poskytovanie časovo obmedzených pobytových služieb (napr. opatrovateľská služba) a mesto sa zameriava na celoročné pobytové služby - zariadenia

pre seniorov. (V Petržalke sú to Dom tretieho veku na Polereckého a Petržalský domov seniorov na Vilovej.)

Petržalka má Stredisko sociálnych služieb Petržalka, ktoré je rozpočtovou organizáciou mestskej časti. V rámci neho máme dve zariadenia opatrovateľskej služby – ZOS Vavilovova pre 20 klientov a ZOS Mlynarovičova pre 30 klientov. Za rok 2024 bol počet prijímateľov sociálnej služby v týchto zariadeniach dokopy 218, za rok 2025 ich bolo 188. Stredisko sociálnych služieb Petržalka poskytuje aj domácu opatrovateľskú starostlivosť, donášku obedov pre seniorov, prevádzku útulku a zariadenia núdzového bývania pre matky s deťmi a odľahčovaciu službu väčšinou pobytovou formou do 30 dní v roku.

„ZOS sú určené pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,“ vysvetľuje riaditeľka Strediska sociálnych služieb Petržalka Alena Kočnerová (od 1. 4. je novou poverenou riaditeľkou Karolína Trankovičová, pozn. red.). „Napríklad po prepustení z nemocnice po úrazoch, mozgových príhodách alebo operáciách, preto tú máme aj ľudí v produktívnom veku, hoci väčšina je seniorov, o ktorých sa príbuzní už nedokážu postarať.“

Do septembra 2025 potrebovali prijímatelia sociálnej služby posudok o odkázanosti na sociálnu službu (už vydané mestskou časťou sú

stále platné, pozn.red.), aktuálne je to integrovaný posudok z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. „V jednom roku môže prijímateľ sociálnej služby zotrvať v našom zariadení 3 až 6 mesiacov. Za ten čas by sa malo ukázať, či sa vráti domov alebo potrebuje dlhodobú pobytovú starostlivosť.“ Alena Kočnerová hovorí, že majú dobrú spoluprácu s mestskými zariadeniami pre seniorov, ale mnoho ľudí si kvôli poplatkom podáva žiadosť aj mimo Bratislavu.

„Petržalku stoja naše dve zariadenia opatrovateľskej služby zhruba 1,5 milióna ročne,“ pokračuje Marcela Zacharová z Kancelárie zástupcov starostu. „Mestská časť dopláca na jedno miesto v zariadení asi 500-600 eur mesačne.“ Prispieva však naňho aj štát a napokon aj samotný prijímateľ sociálnej služby.

V petržalských zariadeniach nájdete väčšinou Petržalčanov, o umiestnenie však môžu požiadať a žiadajú aj obyvatelia iných mestských častí. „Radi by sme prednostne zobrali Petržalčanov, ale zákon nám to neumožňuje,“ vysvetľuje Marcela Zacharová. Na čakacej listine, v tzv. poradovníku je aktuálne 90 „neakútnych“ žiadateľov. Tí sa podľa riaditeľky Strediska sociálnych služieb Petržalka dostanú na rad do mesiaca, tí, čo potrebujú neodkladnú pomoc - do týždňa, maximálne dvoch. Situácia je podľa nej zatiaľ únosná. „Viacero ľudí si

do poradovníka dáva žiadosť aj vopred. Majú posudok, ale ešte zvládajú byť doma. Bud' sami, alebo s našou opatrovateľskou službou, ktorá by mala zariadeniu predchádzať. Keď im zavoláme, niektorí ešte do zariadenia nastúpiť nechcú, a tak voláme ďalším v poradí,“ hovorí Alena Kočnerová.

Doma je doma

My sme navštívili Zariadenie opatrovateľskej služby na Mlynarovičovej. Alena Kočnerová nás ním previedla, je bezbariérové, prispôbené pre vozíky, v jednom priestore práve prebieha počúvanie hudby, v pracovni idú práčky naplno, jeden z prijímateľov sociálnej služby sa práve chystá na terasu, povedali by ste, príjemná atmosféra. Doma je však doma. „Človek by mal zotrvať v domácom prostredí, čo najdlhšie sa dá. Vidíme totiž na prijímateľoch sociálnej služby ZOS, že mnohí, čo k nám prídu, sú smutní a chcú sa vrátiť domov, hoci sa im venujeme. Denne majú rôzne aktivity od tréningu pamäti cez muzikoterapiu, kulinárske aktivity, tvorivé dielne, spoločenské hry až po záhradkársku aktivitu, s ktorými začíname teraz na jar,“ hovorí Alena Kočnerová. „Aj preto by umiestneniu v ZOS

mali predchádzať iné formy starostlivosti.“

■ Jednou z nich je aj motivácia seniorov, aby zostali aktívni. Napríklad aj v Petržalskej klubovni aktívnych seniorov.

■ Bratislavská župa poskytuje seniorom a ľuďom so zdravotným znevýhodnením špeciálne monitorovacie hodinky (tzv. núdzový gombík), ktoré zabezpečujú okamžitú pomoc v krízových situáciách.

■ Terénne opatrovateľky od mestskej časti, ktorých bude už v blízkej budúcnosti potrebných viac, sa neraz starajú aj o imobilných prijímateľov sociálnej služby, ktorí ešte nechcú ísť do zariadenia.

■ Niekedy sa opatrovateľom stáva za peňažný príspevok príbuzný.

■ Riešením do budúcnosti bude aj denný stacionár na Osuského, ktorý je takisto vo fáze realizačného projektu. Aj naň vyhradila mestská časť financie v 20-miliónovom úvere. Na jeho realizáciu by však chcela samospráva tiež využiť externé spolufinancovanie, takže hľadá vhodnú výzvu.

■ Až na poslednom mieste by malo byť umiestnenie v zariadení, aj to ideálne v lokalite a pri komunite, v ktorej senior dovtedy žil. (in)

foto: in

vizualizácia: Archico s.r.o.

Takmer 27-tisíc obyvateľov starších ako 65 rokov

Počet obyvateľov v seniorskom veku sa v Petržalke za ostatných 10 rokov takmer strojnásobil. V súčasnosti žije na území Petržalky takmer 27-tisíc obyvateľov starších ako 65 rokov.

Podľa údajov o priemernom veku obyvateľstva vidíme, že obyvateľstvo Petržalky starne rýchlejšie ako zvyšok Bratislavy. Priemerný vek Petržalčanov neustále narastá. V roku 2024 priemerný vek opäť stúpil, a to na úroveň 44 rokov, čo je už nad celomestským priemerom. Z ostatnej prognózy HMBA vyplýva, že v Petržalke bude v roku 2030 počet seniorov (obyvateľov vo veku 65+) na úrovni 26-tisíc osôb, čo je približne súčasná hodnota. Výrazný nárast obyvateľov sa ale očakáva vo vekovej skupine viac ako 80-ročných.

Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2025 – 2030

„V krízových životných situáciách, keď je život a zdravie človeka vážne ohrozené a poskytovanie sociálnej služby je neodkladné, je mestská časť povinná zabezpečiť sociálne služby bezodkladne,“ informuje Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2025 – 2030. Okrem iného sa v ňom píše, že „v posledných rokoch zaznamenávame nárast prípadov žiadostí o bezodkladné umiestnenie v ZOS. V období 1–3 kvartálu 2022 bol počet žiadostí 61, v rovna-

▲ V ZOS na Mlynarovičovej majú denne rôzne aktivity, na jar aj záhradkársku.

▲ Teplé dni možno tráviť na niekoľkých terasách.

▲ ZOS na Mlynarovičovej je určené pre 30 prijímateľov sociálnej služby.

DONGFENG MAGE PARTNER

Veľké SUV, 145 kw, 7° automat
Panónska cesta 22, Bratislava

24 780€
s DPH

www.motorpartner.sk

Investovali by sme aj do budovy, keby s nami niekto komunikoval

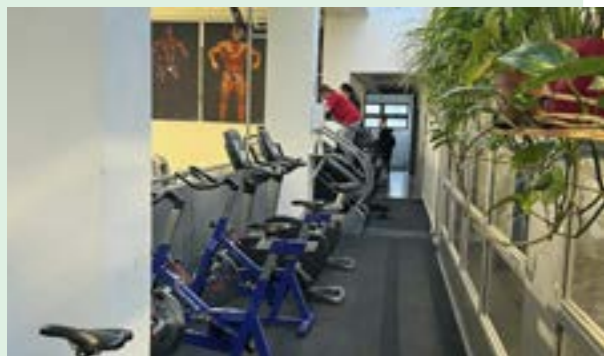
Na článok „Športové haly sa vracajú do správy Petržalky“ uverejnený v marcových Petržalských novinách reagoval Štefan Kováč, predseda OZ Za šport v Petržalke (ZŠvP), ktoré pôsobí v hale na Znievskej posledných päť rokov.

V zime je v hale chladno a v lete horúco. Neteší ani pleseň na stenách.

Čiastočne zrekonštruovaná časť haly.

Na priestory je hala skutočne veľkorysá.

Vírivka a sauna pre profesionálov.

Prízvukuje, že ZŠvP nie je nájomca haly na Znievskej, ktorú mestská časť prenajala v roku 2005 a nájom končí v máji 2026, a vysvetľuje genézu. „Som chlapec z Petržalky, vyrastal som na niekdajšej Žukovovej a športovú halu som navštevoval od detstva. Ako otec som tam neskôr vodieval syna. Trápilo ma, že hala roky neslúžila svojmu účelu a potenciálu,“ hovorí. Podobný pocit mali aj tréneri Tomáš Kohout a Peter Križanovič, ktorí už niekoľko rokov predtým pôsobili v hale a mali plán, ako rozvinúť úpolové športy a vychovať petržalských šampiónov. A tak sa dali dokopy a predstavili aktuálnemu nájomcovi projekt vybudovania centra športu dostupného pre všetkých. „Ten súhlasil a objekt nám sprístupnil,“ hovorí Štefan Kováč. Športovisko začali oživovať a keď dosiahli prvé hmatateľné výsledky, v decembri 2021 založili ZŠvP. Dnes sa však obávajú budúcnosti.

Môžete vymenovať kluby, ktoré na Znievskej, od vášho príchodu pred piatimi rokmi, trénujú?

Vytvorili sme domov pre najväčšie zoskupenie úpolových športov v Bratislave - Fight Laboratory, ktorý už dokázal vychovať medailistov z európskych podujatí. Trénuje tu Petržalská boxerská akadémia, ženský thajský box a petržalské kluby, ktoré potrebujú trénovať výbušnosť, vytrvalosť, silu a kondíciu. Bezplatný prístup majú basketbalisti BSC Bratislava, futbalisti Iskra Petržalka, hráči lakrosu. Hlavný dôraz je maximálne kladený na výchovu detí a mládeže ako aj pomoci športovcom so zdravotným znevýhodnením.

Je tu GYM, ktorý zahŕňa silové a fitness športy. Profesionáli môžu trénovať viacfázovo a majú tu zázemie, ktorého súčasťou je aj možnosť regenerácie. Majú tu vírivku, masáže, fyzioterapiu, dve sauny a kryobazén, ktorý si sami vyrobili! Vedľa svojich vzorov tu trénujú aj mladí, perspektívni športovci ako aj muži a ženy, ktorí chcú jednoducho žiť zdravo. Veľakrát sa stane, že profesionál poradí začiatočníkovi, vznikajú tu mnohé nečakané priateľstvá.

Aké podmienky má verejný?

Záujemca zaplatí za jednorazový vstup 5,50 eura, čo znamená, že sa tu môže zdržať akokoľvek dlho chce, kedykoľvek od 6.00 ráno do 22.30 večer si zacvičiť v posilňovni, ak v telocvičniach nikto nie je, môže si tam zaboxovať, ísť na bicykel či schody... Za 50 eur si môže kúpiť 12 vstupov s nekonečnou platnosťou – nikdy neprepadnú ako inde. Mesačná permanentka je 50 eur za mesiac, seniori a študenti EUBA platia 25 eur za 31 dní v mesiaci od 6.30 do 22.30. Máme 12-14-tisíc návštev mesačne, počet ľudí, ktorí navštevujú halu je cca 4 000. Deti zaplatia 50 eur mesačne a môžu prísť na tréning každý deň, súrodenci majú zľavu. Mnohí rodičia, ktorí vodia deti do Fight Laboratory už nesedia a nečakajú na deti nečinne, ale začali cvičiť a platí to aj opačne. Rodičia, čo u nás cvičili, sem začali vodiť svoje deti. Preto je náš klub po 5 rokoch mravčej práce najväčší klub detských úpolových športov v Bratislave. Je

to aj vďaka ľudovým cenám, ktoré chceme udržať. Ceny sú prijateľné nielen za cvičenie, ale aj za výživové doplnky, či za kvalitnú kávičku.

Športová hala na Znievskej nie je v dobrej kondícii. Investovali ste nejaké financie do jej opravy?

V zime je v hale chladno a v lete horúco. Energie nás stoja cca 60-tisíc eur ročne. V januári boli náklady na kúrenie 8,5-tisíc eur a teplotu sme nedostali nad 16 stupňov. Preto bola pred niekoľkými rokmi podaná žiadosť o výmenu okien, žiadaná odpoveď z mestskej časti neprišla. Okná sme teda neopravili, strecha bola v takom stave, že pri väčšom daždi z nej kvapkalo, takže sme mali

v časti posilňovne porozkladané vedrá. Strechu sme aspoň provizórne zaplátali, aby sme chránili mestský aj náš majetok, pretože do posilňovacích strojov a vybavenia sme za 5 rokov investovali zhruba 600 000 eur. Realizovali sme drobné úpravy pre športovcov a návštevníkov so zdravotným znevýhodnením. A investovali by sme oveľa viac aj do budovy, keby s nami niekto komunikoval a v súčasnosti nie sú zafinované podmienky nášho ďalšieho zotrvania v hale. My sa s aktuálnym nájomcom vieme dohodnúť na potrebnom. Keď informujeme, že potrebujeme mať otvorené do polnoci, nie je problém. Keď organizujeme detský turnaj a potrebujeme viac priestoru, môžeme to zmanažovať a priestory si uvoľniť pre potreby prezliekania a rozcvičky detí, aby sa nezranili. Keď sme organizovali posledný turnaj Bratislavský VÍČIK, tak sme tu mali 150 detí z 5 krajín, a to sme ešte museli odmietnuť 350 ďalších. Aj preto žiadame do nájmu halu na Gercenovej.

Čoho sa boja kluby a ich členovia, keď samospráva tvrdí, že športové kluby či občianske združenia od nej už dostali ponuku zotrvať v nájme za úplne rovnakých podmienok, aké mali dohodnuté s doterajším sprostredkovateľom (nájomcom)... „a to až do doby, kým sa oboznámime so stavom našej infraštruktúry a nerozhodneme o ďalšom postupe,“ citujeme hovorkyňu.

Mestská časť nemá dlhodobú víziu rozvoja športu a neponúka riešenie, ktoré by bolo pre našich mladých športovcov perspektívne – práve naopak, ponúkané dočasné riešenie je necitlivé, až likvidačné. Aj preto sme v druhej polovici marca za-

čali s petíciou „Za prenechanie športových hál Znievska a Gercenova do nájmu ZŠvP“. Do 5. apríla ju podpísalo už 880 ľudí. Každý Petržalčan, ktorý si po návšteve bude myslieť, že rozvoj športu pre každého robíme už 5 rokov dobre, môže podporiť petíciu na mieste alebo elektronicky <https://zasportvpetrzalke.sk/peticia>.

Zo dňa na deň sa však hala nezavrie.

Nevieme, pretože takmer rok o tom s nami nikto neko-

munikoval a v súčasnosti nie sú zafinované podmienky nášho ďalšieho zotrvania v hale. My sa s aktuálnym nájomcom vieme dohodnúť na potrebnom. Keď informujeme, že potrebujeme mať otvorené do polnoci, nie je problém. Keď organizujeme detský turnaj a potrebujeme viac priestoru, môžeme to zmanažovať a priestory si uvoľniť pre potreby prezliekania a rozcvičky detí, aby sa nezranili. Keď sme organizovali posledný turnaj Bratislavský VÍČIK, tak sme tu mali 150 detí z 5 krajín, a to sme ešte museli odmietnuť 350 ďalších. Aj preto žiadame do nájmu halu na Gercenovej.

Halu na Gercenovej, ktorá tiež neslúži svojmu účelu a potenciálu, by sme už dnes hravo dokázali naplniť počas týždňa tréningami rôznych „žinenkových“ športov a cez víkendy malo a strednofarmátovými medzinárodnými turnajmi. Mohli by tam chodiť aj športovci so zdravotným znevýhodnením a paralympijskí reprezentanti, s ktorými sme sa o tom už bavili, lebo priestory na tréning si objektívne hľadajú len veľmi ťažko.

Haly by sme vedeli podľa potrieb jednotlivých športov zrekonštruovať z kombinovaných zdrojov bez zaťaženia rozpočtu samosprávy a s podmienkou zachovania ústretových cien pre všetkých.

Prečo by nemala mestská časť zobrať halu do správy, zrekonštruovať ju rovnako ako vy aj z externých zdrojov a priamo prenajímať klubom?

Prečo si myslíte, že prenajať halu tretiemu subjektu, teda vášmu OZ, je lepšie, ako keď bude samospráva spravovať viacero svojich športovísk a priamo prenajímať priestory klubom?

Náš projekt podporujú najvyšší predstavitelia Slovenského olympijského a športového výboru a Slovenského paralympijského výboru, kto-

reho predseda dokonca projekt ZŠvP označil za vzor, ktorým by sa mali inšpirovať aj iné mestá na Slovensku.

Toto pochopili aj niektorí poslanci miestneho zastupiteľstva, ktorí boli osobne preveriť realitu na mieste a kládli našim členom fundované otázky. Každý Petržalčan môže sledovať aktivity svojho poslanca a uvidí, ktorý z nich má reálny záujem o prosperovanie športových komunít v Petržalke.

Máme cca 4 000 členov, 200 je aktívnych a 50 hyperaktívnych. Existuje rokmi vybudovaná dôvera, role máme podelené a zastupiteľné. My športom žijeme, sme komunita, robíme pre jej prospech maximu aj do polnoci. Nerobíme len do výšky platu ako niektorí volení či zamestnaní úradníci.

Dokážeme obstarávať rýchlejšie, lacnejšie a efektívnejšie ako samospráva, bez zaťaženia rozpočtu Petržalčanov a naši členovia nám ponúkajú svoje služby len za náklady.

Samospráva chce, aby športovalo čo najviac petržalských detí. Do zrekonštruovanej haly na Prokofievovej začali bezplatne chodiť materské a základné školy, aj seniori. Dokázali by ste niečo podobné ponúknuť aj vy?

Je rozdiel poskytovať na hodinu prázdnu halu na Prokofievovej a zdarma bez časového obmedzenia poskytnúť k dispozícii špičkovu vybavené centrum športu. Napriek tomu to my robíme pre mladých futbalistov, basketbalistov a zápasníkov.

Napríklad na Strednej zdravotnej škole Strečnianska aktuálne rekonštruujú telocvičňu, tak u nás mávajú bezplatne hodiny telesnej výchovy. Úžasné je, že žiaci, ktorí sem začali chodiť na hodiny telesnej, k nám už chodia cvičiť aj vo svojom voľnom čase.

Prečo si myslíte, že prenajať halu tretiemu subjektu, teda vášmu OZ, je lepšie, ako keď bude samospráva spravovať viacero svojich športovísk a priamo prenajímať priestory klubom?

Náš projekt podporujú najvyšší predstavitelia Slovenského olympijského a športového výboru a Slovenského paralympijského výboru, kto-

reho predseda dokonca projekt ZŠvP označil za vzor, ktorým by sa mali inšpirovať aj iné mestá na Slovensku.

Toto pochopili aj niektorí poslanci miestneho zastupiteľstva, ktorí boli osobne preveriť realitu na mieste a kládli našim členom fundované otázky. Každý Petržalčan môže sledovať aktivity svojho poslanca a uvidí, ktorý z nich má reálny záujem o prosperovanie športových komunít v Petržalke.

Turnaj Bratislavský VÍČIK. „Mali sme tu 150 detí z 5 krajín, a to sme ešte museli odmietnuť 350 ďalších,“ hovorí Štefan Kováč.

(in) foto: in, archív ZŠvP

2. apríla 1945 nemecká armáda vyhodila do povetria most cez Dunaj. Obnovený bol v roku 1946.

Keď Bratislavu oslobodili, Petržalka bola odtrhnutá a ešte bojovala

Kým na ľavom brehu Dunaja sa začiatkom apríla 1945 už slávil oslobodenie Bratislavy, Petržalka zostávala ešte niekoľko dní miestom bojov, strachu a neistoty. Jej príbeh je odlišný — formovaný iným štátnym usporiadaním, odlišným obyvateľstvom aj dramatickým priebehom posledných dní vojny.

O sudy Petržalky počas druhej svetovej vojny sa zásadne líšili od zvyšku Bratislavy. Po roku 1938, v dôsledku Mníchovskej dohody, bola pričlenená k nacistickému Nemecku pod názvom Engerau a administratívne patrila k Dolnému Rakúsku. Kým Bratislava bola súčasťou Slovenského štátu, Petržalka sa ocitla priamo v štruktúrach Tretej ríše — so všetkými dôsledkami, ktoré to prinášalo: nemeckou správou, zákonmi aj vojnovým režimom.

Obyvateľstvo a život na hranici

Petržalku v tom čase obývalo prevažne nemecké a rakúske obyvateľstvo. Tento etnický charakter výrazne ovplyvňoval každodenný život — jazyk, školstvo aj verejný priestor boli nemecké. Zároveň však vznikala zvláštna si-

tuácia: len pár stoviek metrov cez Dunaj ležala Bratislava, mesto s iným politickým režimom a odlišnou spoločenskou realitou. Dunaj sa tak nestal len geografickou, ale aj politickou a kultúrnou hranicou.

Pre miestnych to znamenalo život na rozhraní dvoch svetov — s obmedzeným kontaktom, kontrolovaným pohybom a rastúcim napätím najmä v závere vojny.

S pribúdajúcimi rokmi druhej svetovej vojny sa situácia v Petržalke postupne zhoršovala. Zavedené prídelové hospodárstvo, čo v praxi znamenalo, že potraviny a ďalšie dôležité veci si ľudia nemohli kupovať voľne podľa potreby, ale dostávali ich len v obmedzenom množstve na základe tzv. prídelových lístkov. Každý človek mal určené, koľko si môže za určitý čas kúpiť. V posledných

mesiacoch vojny sa situácia ešte viac vyostrila — ľudia sa čoraz častejšie ukrývali v pivniciach, pohyb po území bol obmedzený a spoľahlivé informácie takmer neexistovali. S blížiacim sa frontom rástla neistota aj strach.

Pracovné tábory smrti

Mimoriadne temnú kapitolu tohto obdobia predstavovali pracovné tábory Engerau, ktoré sa nachádzali priamo na území Petržalky. V rokoch 1944 – 1945 tu fungovala sieť približne desiatich až dvanástich táborov, v ktorých bolo väznených niekoľko tisíc ľudí, najmä maďarských Židov deportovaných po okupácii Maďarska. Väzni boli nútení pracovať na výstavbe obranných línií známych ako Südostwall. Podmienky v táboroch boli extrémne — sprevádzal ich hlad, podvýživa, choroby aj fyzické násilie. Odhaduje sa, že priamo v Engerau zahynulo približne 500 až 600 ľudí, pričom ďalšie obeť pribudli počas pochodov smrti v marci 1945, keď boli väzni násilne hnaní smerom do Rakúska. Rozsah týchto zločinov potvrdili aj masové hroby objavené po vojne a následné súdne procesy vo Viedni.

V Petržalke vojna pokračovala

Ani po oslobodení Bratislavy 4. apríla 1945 sa boje v Petržalke okamžite nekončili. Právý breh Dunaja zostával ešte niekoľko dní aktívnym bojiskom. Sovietske jednotky postupne zabezpečovali územie a vytlačali ustupujúce nemecké vojská smerom na západ, až kým nebolo územie Petržalky definitívne oslobodené.

Začiatkom apríla 1945 dorazili sovietske jednotky k Bratislave. Dňa 4. apríla bolo mesto na ľavom brehu Dunaja oficiálne oslobodené. Pre Petržalku to však neznamenovalo koniec vojny. Dunaj sa stal prirodzenou obrannou líniou. Ustupujúce nemecké jednotky sa snažili zdržať postup Červenej armády a zabezpečiť ústup smerom na západ. V oblasti Petržalky sa pohybovali tisíce vojakov z rozbitých jednotiek Wehrmachtu.

Zatiaľ čo v centre Bratislavy sa začínal obnovovať civilný život, pravý breh zostával aktívnym bojiskom. Dochádzalo k delostreleckému ostreľovaniu aj lokálnym stretom. Kľúčovým momentom posledných dní vojny bolo zničenie Starého mosta. V noci

z 3. na 4. apríla 1945 ho ustupujúce nemecké jednotky vyhodili do vzduchu.

Tým sa prerušilo posledné pevné spojenie medzi oboma brehmi Dunaja. Petržalka zostala izolovaná — fyzicky aj symbolicky. Dunaj sa zmenil na nepriechodnú bariéru a kontakt s mestom bol možný len obmedzene a pod vojenskou kontrolou. Pre obyvateľov to znamenalo ešte väčšiu neistotu a pocit odrezania od diania na druhej strane rieky.

Oslobodenie

Boje v Petržalke pokračovali aj po 4. apríli. Sovietske jednotky postupne zabezpečovali pravý breh a vytlačali nemecké vojská smerom na západ. Definitívne bola Petržalka oslobodená približne 5. až 6. apríla 1945. Pre miestnych obyvateľov to znamenalo koniec bojov, no nie okamžitý návrat k normálnemu životu. Nasledovalo obdobie chaosu, nedostatku a postupnej obnovy.

Most ako symbol návratu

Bezprostredne po vojne bolo nevyhnutné obnoviť spojenie medzi brehmi. Najskôr vznikli provizórne pontónové mosty, ktoré zabezpečovali základnú dopravu. Rekonštrukcia Starého mosta sa začala ešte v roku 1945 a do prevádzky bol opätovne uvedený v roku 1946.

(m)

Fotografia je z knihy Jaroslava Gustafika – Spomienky Staropetržalčana z vydavateľstva Marenčin PT.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Stačí výmena dopravných značiek

V rámci zavedenia systému PAAS bola miestna komunikácia na Haanovej ulici v úseku medzi vchodmi do bytového domu č. 6 a 8 v dĺžke cca 100 m zjednosmernená, čo skomplikovalo prístup vozidlami najmä k bytovým domom na Haanovej 1, 3, 11 - 21, k materskej škole, ale aj pre tunajšiu autoškolu a ďalšie prevádzky, zariadenia a služby.

Aj pred zavedením systému PAAS sa v tomto úseku Haanovej ul. parkovalo po oboch stranách komunikácie, takže na prejazd vozidiel ostával voľný len jeden jazdný pruh. Vozidlá prichádzajúce v smere Haanova 8 - Haanova 6, spravidla dávali prednosť v jazde protiúdcim vozidlám prichádzajúcim v smere od Haanovej 3, zastavili pred prechodom pre chodcov, a až po zaparkovaní protismerne prichádzajúcich vozidiel pri krajnici resp. ich plynulom prejazde týmto úsekom pokračovali

v jazde. Tak to tu nekonfliktne fungovalo viac ako 40 rokov.

Predpokladám, že najmä domáci vodiči by uvítali, ak by sa zlegalizovalo „obyčajové právo“ tak, že pred priechodom pre chodcov by súčasná dopravná značka B 2 Zákaz vjazdu všetkých vozidiel bola nahradená značkou B 26 Prednosť protiúdcim vozidiel, a na opačnej strane by bola značka D 4a Jednosmerná premávka nahradená značkou D 7 Prednosť pred protiúdcimi vozidlami. Na strane pred priechodom pre chodcov je dostatočný

manévrovací priestor pre obídenie protiúdcim vozidiel. Na opačnej strane úseku je dopravná situácia komplikovanejšia a menej prehľadná.

Toto jednoduché opatrenie (len výmenou zvislých dopravných značiek) by navrátilo pôvodný komfort pre vodičov so sídlom v tejto lokalite, ale aj „cudzím“ vodičom, ktorí len príležitostne prechádzajú týmto úsekom. Navrhnuté opatrenie má aj ekonomický a ekologický efekt - menej spotrebovaného paliva, menej exhalátov.

Karol D.

Trojičky

Na námestí Republiky som natrafila na trio kontajnerov, ktoré stoja skutočne v tesnej blízkosti. Nie je to zbytočné? Veď ľudia tade to len prechádzajú a sú miesta, kde by sa kontajnery zišli oveľa viac.

Čítateľka

Sezóna začína!

Všimla som si krásne nové lavičky pri ohniskách v lesíku/na lúke pri Malom Draždiaku. Chválím Mestské lesy a teším sa na opekačkovú sezónu. Ak ste ešte ohniská nevyskúšali, určite to tento rok napravte. Je to zážitok.

(pozn .red. „Túto jar sme pridali asi 14 nových lavi-

čiek a chystáme sa dorobiť ešte dve ohniská,“ hovorí Mária Matkovič, petržalský lesník a manažér projektu revitalizácie lužných lesov v správe Mestských lesov. „Dokopy tak bude k dispozícii osem ohnisk, päť nových a tri zrekonštruované.“ Dobrou správou je, že sa chystajú revitalizovať aj ohnisko na Bradáčovej.)

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

10. 4. 2026 • vychádzajú 32 rokov • číslo 4
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0902 401 708, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzerencia: Lukáš Zenka, tel.: 0948 084 884, email: zenka@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o.

PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Tretiaci z Budatínskej sú prví, ktorí otestovali zrekonštruovaný bazén

Rozcvička pred tréningom je nevyhnutná.

◀ Keď prichádzajú na kurz, tak 80 percent z nich nevie preplávať 25 metrov. A keď odchádzajú, tak 80 percent to už vie.

trénerov a dnes ich čakala kolektívna 10-minútová štafeta. Nebojovali medzi sebou, ale ako tím, ktorý chce pre svoju triedu čo najviac odplávaných metrov.

Väčšina detí chce plávať, už to je pre mňa zážitok

Takže pán vrátnik, ktorého som stretla pri vstupe do školy, nepreháňal, keď mi hovoril, ako sa deti tešia do bazéna. „Dnes plávame štafetu!“ chválili sa mu.

Celý týždeň plnili úlohy

štruovaný bazén na svojej škole. „Začali sme v ňom plávať ešte pred oficiálnym otvorením, a to od 9. marca,“ hovorí Rastislav Bielik, spoluzakladateľ a dnes výkonný riaditeľ občianskeho združenia SportInstitute. „Spolupráca s mestskou časťou Petržalka je v tomto smere výnimočná.“

Školské bazény, ktoré Petržalka zrekonštruovala, slúžia deťom od prvého momentu.

„Doteraz sme plávali na Petržalskej plavárni, ale so samosprávou sme sa dohodli, že do konca školského roka sa presunieme do bazéna na Budatínsku. Máme bazén len pre seba, nikoho neobmedzuje a verejnosť nenadáva, že deti robia hluk, skáču a špliechajú, pretože to deti robia,“ pokračuje s úsmevom Rastislav Bielik.

Na jedného trénera pripadá 7-8 detí, sú rozdelené v troch dráhach od začiatočníkov až po pokročilých. Sledujem deti skákať do vody, to je bezkonkurenčne najväčšia zábava, niekto len na nohy, niekto aj šípku, bez problémov plávajú na chrbte a viacerí už vedú

▲ Občas sa vody boja aj deti, ktoré čiastočne vedú zaplávať. A práve prekonanie tohto strachu sa tu majú naučiť. Tréneri im vo vode neasistujú.

plávať aj kraul, ktorý sa na kraul aj podobá!

„To sa dokázali naučiť za päť 60-minútových lekcií?“

„Keď prichádzajú na kurz, tak 80 percent z nich nevie preplávať 25 metrov. A keď odchádzajú, tak 80 percent to už vie,“ reaguje a vysvetľuje, že primárne ich učia, aby dokázali vzdialenosť preplávať na chrbte, teda v plaveckom štýle znak, pretože počas neho môžu voľne dýchať. Kto to zvládne, prechádza aj na kraul.

„Už som trocha vedel plávať,“ hovorí nám tretiak Marek. „Ale tu som sa naučil znak a aj dlhšie plávať pod vodou a lepšie skákať šípku.“

„Najviac nás bavilo plávať a loviť predmety z vody,“ hovoria Laura a Dominika. Laura mi ukazuje svoje vysvedčenie – vylovenie predmetu zvládla na výbornú a pri skokoch nie je žiaden „pupkáčik“, vie bombu aj šípku.

„Väčšina detí sa na kurz teší, pretože je to vybočenie zo školskej rutiny,“ hovorí trénerka Sára Rusznayková. „Nájdu sa síce aj viacerí vystrašení, ale ten posledný deň sú všetci šťastní a nechcú ani skončiť. Chcú chodiť plávať ďalej. A keď tu objavíme nejaký malý talent, tak aj rodičom odporúčame vyhľadať plavecký klub.“

Tvrdí, že občas sa vody

boja aj deti, ktoré čiastočne vedú zaplávať. A práve prekonanie tohto strachu sa tu majú naučiť. Tréneri im vo vode neasistujú. Aj tí bojliví skúšajú od prvej hodiny v malej vode ľahnúť si na chrbát. „Zvládnu to a potom sú na seba hrdí,“ hovorí trénerka. Spomína hravú formu výuky, kde plávanie strieda skákanie, ponáranie, minisúťaž. Keď sa jej pýtam na emočný zážitok z kurzu, povie prosto len: „Väčšina detí chce plávať, už to je pre mňa zážitok.“

Nestratiť kontakt s vodou

Občianske združenie SportInstitute vzniklo v roku 2019. Prvý projekt bezplatného plávania rozbehli v Chorvátskom Grobe, následne na Turnianskej v Petržalke a v celom Starom Meste. Po-

▲ „Najrozumnejšie, čo môže rodič po tomto kurze urobiť, je vziať aspoň raz za týždeň svoje deti na bazén,“ hovorí Rastislav Bielik, ktorý tretiakom rozdával mokré vysvedčenia.

stupne sa z ich bezplatného plávania stal jeden z najväčších projektov tohto druhu na Slovensku. Dnes pokrývajú v Bratislave takmer 50 škôl zo 60.

V Bratislave je na prvom stupni základných škôl okolo 16 500 detí. Z nich je zapojených zhruba 12-tisíc detí a 50 percent z nich dokáže na konci kurzu preplávať 25 metrov – teda vzdialenosť, ktorá im

dokáže vo vode zachrániť život.

To by nebolo možné bez finančných partnerov. Každá mestská časť má svojho. JTRE financuje Staré Mesto, Nové Mesto, Dúbravku, Vajnory a Chorvátsky Grob, a to pre celý prvý stupeň.

V Petržalke je to Nesto od spoločnosti Lucron, ktoré finančne podporuje 1600 tretiačov a štvrtákov. V budúcnosti možno pribudnú aj prváci a druháci. Bezplatné kurzy sú totiž dlhodobým projektom. SportInstitute má ambíciu sprevádzať deti celý prvý stupeň.

„Niektoré deti totiž plávajú len s nami,“ hovorí Rastislav Bielik. Výcvik je intenzívny, odbúrajú strach, dokážu sa zlepšiť, vidno na nich progres, ale keď ďalej neplávajú, zabúdajú, čo sa tu naučili. „Stáva sa, že žiak celý rok neplával, vráti sa k nám a my ho to učíme odznova. Hoci proces učenia je jednoduchší, ako keby predchádzajúci výcvik neabsolvoval. Zpracuje totiž pohybovú a koordinačnú pamäť, pozná trénerov, pozná miesto a pozná systém. Ale najrozumnejšie, čo môže rodič po tomto kurze urobiť, je vziať aspoň raz za týždeň svoje deti na bazén. Nemusia ani plávať, stačí, že nestratia kontakt s vodou,“ dodáva. (in)

foto: SportInstitute

Ich nadšenie ma až prekvapí. Spomínam si, že keď sme mali kedysi dávno v treťom ročníku povinný plavecký kurz, na konci každej hodiny väčšina z nás drkotala zubami a chcela ísť len do teplej

sprchy. Pýtam sa Laury a Dominiky, či im nebola vo vode zima. „Nie, bola teplá,“ hovoria. V županoch sedia v pohode na schodoch a čakajú na svoje mokré vysvedčenia, ale keby sa dalo, ešte by boli v bazéne.

Takže pán vrátnik, ktorého som stretla pri vstupe do školy, nepreháňal, keď mi hovoril, ako sa deti tešia do bazéna. „Dnes plávame štafetu!“ chválili sa mu.

Celý týždeň plnili úlohy

PETRŽALSKÉ NOVINY
čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

DONGFENG MAGE
Velké SUV, 145 kw, 7 °automat
Panónska cesta 22, Bratislava

www.motorpartner.sk

24 780€
+ DPH

Unikátna
laserová
terapia

Najsilnejší laser
na Slovensku

REGENERUJTE RÝCHLEJŠIE

BEZ OPERÁCIE

Vyhnete sa operácii a následnej rekonvalescencii

BEZ LIEKOV

Odstáňte bolesť bez užívania liekov

RÝCHLA ÚLAVA

Skrátte dobu liečenia a rýchlo sa vráťte k svojim aktivitám

Ošetrenia sú rýchle, bezpečné, bezbolestné a väčšina klientov cíti úľavu už po niekoľkých aplikáciách

Hĺbkovo pôsobiaca laserová terapia umožní hlbší prienik do tkaniva a vedie k regenerácii, rýchlim, efektívnym a trvalým výsledkom

PRÍDTE NÁS
NAVŠTÍVIŤ

Objednajte sa na konzultáciu

Marie Curie-Sklodowskej 1/A
851 04 Bratislava - Petržalka
+421 903 717 868
recepacia@therapyhouse.sk
www.therapyhouse.sk

CITROËN

ODKUPNÉ

VOZIDLÁ IHNEĎ K DISPOZÍCII MOTOR PARTNER, s. r. o.

Panónska cesta 22, Bratislava, tel.: +421 915 793 816, predaj@motorpartner.sk

C3 AIRCROSS TURBO 100 BVM S&S

UŽ
ZA **16 990 €**

ODKUPNÉ:

2 500 €

- PRUŽENIE CITROËN ADVANCED COMFORT®
- 4-ROČNÁ ZÁRUKA
- PRIVILEGE BONUS 1 000 €

CITROËN PAUŠÁL

UŽ
ZA **269 €**

MESAČNE S DPH

- Bez počiatkových nákladov
- Kompletný servis
- Kompletné poistenie PZP + KASKO

C4 HYBRID 145 ě-DCT6

UŽ
ZA **19 990 €**

ODKUPNÉ:

5 000 €

- HYBRIDNÝ AUTOMAT
- 4-ROČNÁ ZÁRUKA
- PRIVILEGE BONUS 1 000 €

CITROËN PAUŠÁL

UŽ
ZA **299 €**

MESAČNE S DPH

- Bez počiatkových nákladov
- Kompletný servis
- Kompletné poistenie PZP + KASKO

NOVÝ C5 AIRCROSS HYBRID 145 ě-DCT6

UŽ
ZA **28 490 €**

ODKUPNÉ:

3 500 €

- PRUŽENIE CITROËN ADVANCED COMFORT®
- 4-ROČNÁ ZÁRUKA
- PRIVILEGE BONUS 1 000 €

CITROËN PAUŠÁL

UŽ
ZA **349 €**

MESAČNE S DPH

- Bez počiatkových nákladov
- Kompletný servis
- Kompletné poistenie PZP + KASKO

Citroën odporúča TotalEnergies Uvedené ceny sú s DPH a platia pre verzie PLUS uvedených motorizácií, po odpočítaní Odkupného bonusu a bonusu Citroën Privilege od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Odkupný bonus je podmienený výkupom vozidla. Operatívny leasing Citroën Paušál je mesačný pre verzie Plus uvedených motorizácií modelov C3 Aircross a C5 Aircross a pre verziu Plus C4 Turbo 100 S&S, s využitím financovania od Ayvens Slovakia, s.r.o. na 3 roky a 30 000 km. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: pre C3 Aircross Turbo 100 BVM S&S: 5,9 – 6 l/100 km a 135 – 136 g/km, pre C4 Hybrid 145 ě-DCT6 (MHEV): 4,7 l/100 km a 106 – 107 g/km a pre C4 Turbo 130 S&S: 5,9 l/100 km a 134 g/km a pre C5 Aircross 5,4 l/100 km a 121 – 122 g/km. Obrázky vozidiel sú ilustračné. Viac na www.citroen.sk